

Glavni zamjenik Visokog predstavnika izložio ekonomske prioritete za 2004. godinu

Ukoliko tijela vlasti u BiH namjeravaju pokazati da su ozbiljni po pitanju stvaranja uvjeta za nova radna mjesta i porast ekonomije, morat će raditi na provedbi teških strukturalnih reformi s kojima su se suočile i druge zemlje u tranziciji, rekao je novinarima Glavni zamjenik Visokog predstavnika Donald Hays u ponedjeljak u Sarajevu.

Ambasador Hays se novinarima obratio tijekom posjeta nedavno osnovanom uspješnom poduzeću Kana, koje je počelo s pet uposlenih u 1998. godini, a sada upošljava 21 radnika. Ambasador Hays je istakao poduzeće Kana kao primjer izvozno orijentiranog poduzeća koje može pridonijeti porastu stope uposlenosti u BiH na dugoročnom planu. Ali je upozorio da mala i srednja poduzeća neće biti u stanju ostvariti značajan doprinos u porastu stope uposlenosti i samoodrživom razvoju niti će BiH moći provoditi mjere za poboljšanje boljitka povećanim izvozom, te da će biti izgubljena prigoda za ekonomsku integraciju u Europu, osim ukoliko vlasti BiH ne poduzmu praktične, odlučne i žurne korake na provedbi ambiciozne strategije reformi u 2004. godini.

Ambasador Hays je nabrojao reforme koje su bh. vlasti obećale provesti u 2004. godini i pozvao tijela vlasti da održe obećanja koja su dali svojim izbornim tijelima kako bi dokazali da su ozbiljni po pitanju porasta stope uposlenosti i boljih plaća.

Glavni zamjenik Visokog predstavnika je izložio sljedeće konkretne izazove koji se moraju ispuniti u prvoj polovini

2004. godine:

- Provedba reformi u oblasti indirektnog oporezivanja – spajanje carinskih uprava i uvođenje PDV-a – dvije novine koje će olakšati poslovanje u BiH i učiniti ga pravičnijim.
- Uspostava jedinstvenog sustava registriranja poduzeća: Okvirni zakon na razini BiH o registraciji poduzeća koji uskoro treba biti dostavljen Vijeću ministara olakšat će i ubrzati osnivanje poduzeća za strane i bh. ulagače i povećati stopu zaposlenosti, promijeniti sadašnji skupi sustav, pun birokratskih prepreka koji iziskuje mnogo vremena i sprječava ekonomski razvoj.
- Provedba jedinstvene, sveobuhvatne trgovinske politike: Pored reforme indirektnog oporezivanja, tijela vlasti moraju raditi na reformama u oblasti sudstva kao i na liberalizaciji telekomunikacijskog i energetskeg sektora. Procedure izdavanja certifikata EK moraju biti uspostavljene kako bi se pomoglo poduzećima da dobiju CE potvrdu, ili europsku trgovinsku putovnicu koja omogućava prodaju roba u EU.
- Unapređenje institucija i službi za pomoć poslovanju i promociju izvoza: Mora biti uspostavljena djelotvorna i odgovorna, jedinstvena služba za statistiku kako bi se za potrebe potencijalnih ulagača osigurao pregled bh. gospodarstva. FIPA, Državni ured za veterinarstvo, kao i Institut za standarde moraju imati odgovarajuće financiranje kako bi mogli pomoći bh. poduzećima da konkuriraju izvozom na globalnom tržištu. Nužno je uspostaviti Agenciju za zaštitu ulaganja.
- Provedba paketa mjera za rješavanje unutarnjeg duga o kojem su se dogovorila tijela vlasti na državnoj i entitetskoj razini kao i vlasti Distrikta Brčko, koji do lipnja moraju izraditi i provesti zakone, provjeriti sva potraživanja i utvrditi sustav za otplatu i izdavanje obveznica.
- Deblokiranje procesa privatizacije do svibnja,

olakšavanjem procedure tendera i privatizacije strateških poduzeća. Ove mjere bi trebale uključivati jačanje, te djelotvorniji i transparentniji rad entitetskih agencija za privatizaciju.

“Neki kažu da nas čeka još patnji prije no što počnemo osjećati rezultate,” komentirao je ambasador Hays. “Ja kažem što prije se budu mogli poduzeti ovi prioritetni koraci, brže će se ostvariti poboljšanja.” Brzina kojom se provode reforme ovisi od građana, koji moraju zahtijevati promjene – i njihovih predstavnika u vladi i parlamentu. “Ukoliko budu radili, ukoliko provedu ove mjere, kao što su javno obećali, BiH će krenuti u smjeru ekonomskog oporavka. Ukoliko ne budu radili, ukoliko prekrše svoja obećanja, zbog nedostatka odlučnosti ili stranačko političkih interesa, patnje će se produžiti. Ukoliko dođe do toga, glasači će znati koga da okrive.”